

«Συλλογικός Προγραμματισμός Σχολικής Μονάδας για το σχολικό έτος 2023-2024»

Σχέδιο Δράσης: «Ένας κήπος ανθίζει»

Συντονιστής Ομάδας Δράσης: Συρογιαννοπούλου Φιλομήλα

Στόχος Βελτίωσης

Η ενασχόληση των παιδιών με το φυσικό κόσμο κατέχει κεντρικό ρόλο στο πεδίο της γνωστικής τους ανάπτυξης, προσφέροντας ένα μαθησιακό περιβάλλον που ενθαρρύνει τις διερευνήσεις και ενεργοποιεί τη σκέψη τους, επιστρατεύοντας όλες τους τις αισθήσεις. Φέτος αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε έναν κήπο με λαχανικά, αρωματικά φυτά και λουλούδια στην αυλή του σχολείου μας. Στόχος μας είναι τα παιδιά να:

- αποκτήσουν με βιωματικό τρόπο γνώσεις για τους φυτικούς και ζωικούς οργανισμούς, καθώς και τον τρόπο που λειτουργεί ένα οικοσύστημα
- καλλιεργήσουν γνώσεις και δεξιότητες που συνδέονται με τη δημιουργία και φροντίδα ενός κήπου
- λειτουργήσουν συνεργατικά για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού, αναπτύσσοντας ισότιμες επικοινωνιακές σχέσεις
- καλλιεργήσουν οικολογική συνείδηση
- αναπτύξουν διερευνητικό πνεύμα, καθώς και στρατηγικές μάθησης που προωθούν τον επιστημονικό εγγραμματισμό και πιο συγκεκριμένα να:
- παρατηρήσουν συστηματικά την ανάπτυξη ενός μεσογειακού οικοσυστήματος
- καταγράφουν, αξιοποιώντας ποικίλα εργαλεία
- θέτουν ερωτήματα, να κάνουν προβλέψεις, να αναζητούν απαντήσεις και να τις ελέγχουν.

Αναγκαιότητα και Στόχοι

Η δράση αποσκοπεί στη βελτιστοποίηση της διδασκαλίας στο Νηπιαγωγείο, η οποία οφείλει να εμπλέκει και να διαπερνά όλα τα γνωστικά αντικείμενα, να ενεργοποιεί τη σκέψη των μαθητών, να ενθαρρύνει την ανακάλυψη της γνώσης μέσα από προβληματισμούς και διερευνήσεις, μέσα από εμπειρίες και συνεργασίες, αλλά και να προωθεί την ενεργό συμμετοχή κάθε μαθητή. Την ίδια στιγμή, η δράση αποσκοπεί στην ενίσχυση ήπιων και ψηφιακών δεξιοτήτων των παιδιών. Μετά από συστηματική παρατήρηση των νηπίων διαπίστωσα ότι οι μαθητές εμφανίζουν ιδιαίτερα περιορισμένες δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας, γεγονός που αποτυπώνεται στο ελεύθερο παιχνίδι που αναπτύσσουν, το οποίο είναι κυρίως μοναχικό ή σε ζευγάρια και σπανίως σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες. Μία μέρα ένα παιδί εντόπισε στον κήπο μια μυρμηγκοφωλιά. Για πρώτη φορά είδα τα παιδιά να σχηματίζουν μία ομάδα, να συζητούν και να παρατηρούν τα μυρμήγκια. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των μαθητών

τόσο για τους ζωικούς όσο και για τους φυτικούς οργανισμούς της αυλής μας, ο τρόπος που αυτό ενδυναμώνει το συνεργατικό πνεύμα της ομάδας και ταυτόχρονα προωθεί τον προβληματισμό και την ανάπτυξη της σκέψης των μαθητών με οδήγησε στην ιδέα της δημιουργίας ενός κήπου. Η εν λόγω δράση επιδιώκει να εμπλέξει όλα τα γνωστικά αντικείμενα, να αξιοποιήσει διδακτικές πρακτικές που προάγουν τη βιωματική, την ομαδοσυνεργατική, τη διερευνητική μάθηση, επιδιώκει να ενισχύσει ψηφιακές και οριζόντιες δεξιότητες όπως η κριτική σκέψη, η συνεργασία, η επικοινωνία, η δημιουργικότητα, η ευαισθησία και υπευθυνότητα.

Ως εκ τούτων, βασικοί στόχοι του Σχεδίου Δράσης είναι:

- η εφαρμογή διδακτικών πρακτικών που ενεργοποιούν τη σκέψη των μαθητών, ενθαρρύνουν τη βιωματική, ομαδοσυνεργατική, διερευνητική μάθηση και ενισχύουν την ενεργό εμπλοκή όλων των μαθητών.
- η ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων, δεξιοτήτων επικοινωνίας, συνεργασίας και κριτικής σκέψης των μαθητών.

Το Σχέδιο Δράσης θα υλοποιηθεί από τη νηπιαγωγό του τμήματος.

Ενέργειες και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

α) Νοέμβριος-Δεκέμβριος: Διαμόρφωση του πλαισίου υλοποίησης της Δράσης, επιλέγονται και οργανώνονται οι εκπαιδευτικές παρεμβάσεις από τη νηπιαγωγό του Τμήματος, ο τρόπος που θα πραγματοποιηθούν (π.χ. ποιες ενέργειες/δραστηριότητες θα γίνουν, πότε και με ποιο περιεχόμενο κ.λπ.), επιλέγονται τα μέσα/πόροι που θα χρησιμοποιηθούν ενώ καθορίζονται οι συνεργασίες με άτομα/ομάδες/φορείς. Επίσης προσδιορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης.

β) Ιανουάριος-Μάιος:

- Εφαρμογή στο τμήμα- Πραγματοποίηση οργανωμένων δραστηριοτήτων που ενεργοποιούν τη σκέψη των μαθητών, ενθαρρύνουν τη βιωματική, συνεργατική, διερευνητική μάθηση, ενισχύουν την ενεργό εμπλοκή όλων των μαθητών, αλλά και των γονέων, και καλλιεργούν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας.
- Συγκέντρωση σπόρων στο σχολείο με τη βοήθεια των γονέων. Στο σημείο αυτό τα παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν και να ανακαλύψουν τη μορφή και τη δομή διαφορετικών σπόρων, τα στάδια εξέλιξης των φυτών. Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργήσουν τη δική τους τράπεζα σπόρων στο σχολείο, οι οποίοι θα είναι ταξινομημένοι ανάλογα με την εποχή που φυτεύονται και τις ονομασίες τους.
- Δημιουργία σπορείων από τους μαθητές. Οι μαθητές θα φυτέψουν σε σπορεία διαφορετικούς σπόρους και βολβούς εποχής. Θα μουν στη διαδικασία να ετοιμάσουν ταμπελάκια για κάθε «σειρά» σπόρων, θα παρατηρούν καθημερινά και θα καταγράφουν την εξέλιξή τους, τις αλλαγές μετά από κάθε καιρικό φαινόμενο, θα αναζητούν απαντήσεις σε ερωτήματα που προκύπτουν (π.χ. γιατί ξεράθηκε; Γιατί δε μεγαλώνει; Γιατί αυτό το φυτό μεγαλώνει πιο γρήγορα από το άλλο;)
- Επικοινωνία και συνεργασία με γεωργό της τοπικής κοινότητας και οργάνωση επίσκεψης σε κοντινό χωράφι, όπου οι μαθητές θα παρατηρήσουν το όργωμα και

τη σπορά με τη βοήθεια σύγχρονων μέσων, θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν με το γεωργό και να θέσουν τα ερωτήματά τους.

- Συγκρότηση ομάδων εργασίας μαθητών, οι οποίες θα αναλάβουν τη διερεύνηση τρόπων (μέσω έρευνας στο διαδίκτυο, μέσω συνεντεύξεων κτλ.) για τον τρόπο που εμπλουτίζεται και λιπαίνεται το χώμα με φυσικά υλικά. Οι ομάδες θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους στην ολομέλεια και στη συνέχεια θα ξεκινήσει η διαδικασία οργάνωσης και εμπλουτισμού του εδάφους με φυσικά υλικά (π.χ. συλλέγουμε φύκια από παραλίες, σκουλήκια, φτιάχνουμε κομποστοποιητή δίπλα στον κήπο για τα οργανικά αποφάγια μας, συλλέγουμε νεκρά φύλλα από τις αυλές μας κτλ.)
- Συλλογική χωρική διαμόρφωση του κήπου μετά από συνέλευση της τάξης.
- Μετεμφύτευση των φυτών από τα σπορεία στον κήπο μας. Καθορισμός και κατανομή ειδικότερων ρόλων στις ομάδες για την καθημερινή φροντίδα του κήπου (πότισμα, παρατήρηση και καταγραφή, καθάρισμα κτλ.)
- Παρατήρηση και καταγραφή των σταδίων εξέλιξης των φυτών, παρατήρηση των εντόμων και του οικοσυστήματος που δημιουργείται σταδιακά στην αυλή μας με την αξιοποίηση εργαλείων όπως φωτογραφική μηχανή, μεγεθυντικοί φακοί, ημερολόγια καταγραφής και ψηφιακοί πίνακες καταγραφής.
- Πραγματοποίηση δράσεων με τη συμμετοχή των γονέων για την προώθηση της συνεργατικής μάθησης και την ενίσχυση των δεξιοτήτων συνεργασίας. Οι γονείς πραγματοποιούν επισκέψεις στον κήπο μας και συμμετέχουν στην φροντίδα του. Επίσης δύο μητέρες είναι γεωπόνοι και προσφέρθηκαν υλοποιήσουν μία δραστηριότητα στον κήπο μας κατά την περίοδο της άνοιξης με θέμα «η μέλισσα».
- Καταχώριση του υλικού σε ψηφιακή μορφή στον ιστότοπο του σχολείου.
- Παρατήρηση και συνοπτική καταγραφή των αποτελεσμάτων της δράσης.

Πόροι-μέσα-ερευνητικά εργαλεία

- ❖ Ανθρώπινοι πόροι: Η Εκπαιδευτικός της ομάδας δράσης, το σύνολο των προνηπίων και νηπίων του τμήματος, γονείς μαθητών, γεωργός της τοπικής κοινότητας.
- ❖ Υλικοί Πόροι: Σπόροι, βολβοί, ανακυκλώσιμα υλικά για την περιφράξη του κήπου, φυσικά υλικά για τον εμπλουτισμό του εδάφους, εργαλεία κήπου, Η/Υ, φωτογραφική μηχανή, μεγεθυντικοί φακοί, βιντεοπροβολέας, Ημερολόγια καταγραφής και ψηφιακοί πίνακες καταγραφής εξέλιξης φυτών-οικοσυστήματος
- ❖ Μέσα-ερευνητικά εργαλεία: Σχέδια μαθήματος, φύλλα δραστηριοτήτων, ημερολόγιο καταγραφής ενεργειών, κλείδες παρατήρησης μαθητών.